

τούς μῆνας Μάιον καὶ Ἰούνιον ἐπὶ τῶν ἀνθέων τῶν μεγάλων ἀκανθῶν (γομαραγαθῶν).

Παρατηρητέον, ὅτι τὰ ἔντομα τοῦ γένους Μυλαβρις συγγενεύουσι μετὰ τῶν καθαριδῶν καὶ ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἱαματικὰς ιδιότητες, εἰς ἐλάσσονα ὅμως βαθμὸν μὴ εὐρισκομένης δὲ τῆς ἀληθοῦς καθαρίδος (*Lytta vesicatoria*) ἐν Ἑλλάδι, δύνανται καὶ μυλαβρίδες νὰ ὀνομασθῶσιν *ἑλληνικαὶ καθαρίδες*, αἵτινες ὡς φαίνεται ἦσαν γνωσταὶ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, χρησιμεύουσαι διὰ τὴν παρασκευὴν ἐκδορίων. Ὡς πρὸς δὲ τὸ φυτὸν, τὸν φλοιὸν τῆς ῥίζης τοῦ ὁποίου μετεχειρίζοντο οἱ μοναχοὶ ὡς τὸ ἕτερον συστατικὸν τοῦ κατὰ τῆς λύσεως φαρμάκου τούτου, εἶναι γνωστὸν ὅτι διάφορα ἀσκληπιοειδῆ εἶναι δηλητηριώδη, καὶ ἐν τῇ ἰατρικῇ ἦσαν ἄλλοτε ἐν χρήσει καὶ ὡς ἀντιφάρμακα ἐτέρων δηλητηριῶν. Ἐν τῇ τάξει ταύτῃ περιλαμβάνεται καὶ τὸ *κύναρχον*, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὴν ἰδέαν, ὅτι φονεύει τοὺς κύνας, τοὺς λύκους καὶ τὰς ἀλώπεκας.

Ἐκ φήμης ἔμαθον προσέτι τελευταῖον, ὅτι καὶ ἐν τῇ πλησίον τοῦ Κρανιδίου μονῇ τῶν Διδύμων μεταχειρίζονται οἱ μοναχοὶ φάρμακόν τι κατὰ τῆς λύσεως ἀποτελεσματικῶς ὡς βεβαιοῦσιν οἱ λαβόντες πεῖραν αὐτοῦ. Περὶ τῶν συστατικῶν τοῦ φαρμάκου τούτου δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν πληροφορίαν, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, ἐὰν ἐκ τῶν αὐτῶν ἀπαρτίζεται. Ἴσως ἀκριβῆς τις ἐξέτασις τῶν ἀρμοδιῶν καὶ ἐκτέλεισις ἐπιστημονικῶν πειραμάτων περὶ τῶν φαρμάκων τούτων δὲν θὰ ἦτο ὕλως ἀνάξια τοῦ κόπου, ἀφοῦ ἐπὶ τοσαύτας σειρὰς ἐτῶν κατώρθωσαν οἱ μοναχοὶ τῶν μονῶν τούτων νὰ διατηρήσωσιν ἀκμαίαν τὴν περὶ τῆς θεραπευτικῆς δυνάμεως αὐτῶν πίστιν τοῦ κοινοῦ.

Τῇ 21 Ἀπριλίου 1886.

ΔΡ. Θ. ΔΕ ΧΕΛΔΡΑΙΧ

ΒΑΘΜΙΑΙΑ ΠΑΡΑΚΜΗ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ

Οἱ ἱστορικοὶ ἐξηγοῦσι συνήθως τὴν παρακμὴν τῶν ἐθνῶν διὰ τῆς καταστάσεως τῶν ἠθῶν, τῶν θεσμῶν, τοῦ χαρακτήρος, κλπ. Τοῦτο εἶνε ὑπό τινα ἔποψιν ἀληθές. Ἄλλ' οἱ λόγοι οὗτοι εἶνε ὀπωσοῦν ἀσφαεῖς. Ὑπάρχει εἰς τὸ φαινόμενον τῆς παρακμῆς τῶν ἐθνῶν αἰτία τις βαθυτέρα, πλησιεστέρα, ὀργανικὴ, ἐπιδρῶσα διὰ τῆς διαδοχῆς ἐπὶ τῶν διαδεχομένων ἀλλήλας γενεῶν. Ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν οἱ ἱστορικοὶ λησμονοῦσιν ἐντελῶς. Ἐπὶ μακρὸν ἔτι χρόνον θέλομεν ἴσως ἀγνοεῖ τὰ ὀργανικὰ ταῦτα αἰτία, ἀλλ' ἡ ἄγνοια ἡμῶν οὐδόλως ἀναιρεῖ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν. Ἡκολούθησαμεν βῆμα πρὸς βῆμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὴν ἐπὶ χίλια ἔτη διαρκέσασαν παρακμὴν τῆς

Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Παρατηρήσαμεν εἰς τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῶν βυζαντινῶν τὴν πλαστικὴν ἱκανότητα τῶν Ἑλλήνων ἐξαφανιζομένην ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἀπολήγουσαν εἰς τὰ ἄκαμπτα ἐκείνα ἰχνογραφήματα, εἰς τὰ ἄτονα καὶ ἄνευ ἐκφράσεως πρόσωπα τῶν εἰκόνων τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων. Εἶδομεν τὴν φαντασίαν τῶν Ἑλλήνων στερευομένην καὶ περιοριζομένην εἰς ἀνουσίας τινὰς περιγραφάς, καὶ τὸ ζωηρὸν αὐτῶν πνεῦμα μεταβαλλόμενον εἰς φλυαρίαν κενὴν ἢ εἰς μωρολογίαν γεροντικὴν. Εἶδομεν τέλος τοὺς πολιτικούς χαρακτήρας σμικρυνομένους ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε οἱ τελευταῖοι μεγάλοι ἄνδρες τῶν βυζαντινῶν ἤθελον εἶσθαι μέτριοι ἄνθρωποι εἰς πᾶν ἄλλο μέρος. Τὸ καθ' ἡμᾶς, ὑπὸ τὰ καταφανῆ καὶ ψηλαφητὰ ταῦτα φαινόμενα (τὰ μόνα ὅσα περιγράφουσι οἱ ἱστορικοὶ), ἀνεγνωρίσαμεν μυστηριώδη τινὰ ἐργασίαν τῆς φύσεως, βραδεῖαν, μοιραίαν, ἐπιδρῶσαν ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων, τὰ ὅποια παρήκμασαν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωσι καὶ μετέδωκαν ἐν σειρᾷ γενεῶν εἰς τοὺς ἐπιγόνους αὐτῶν μετ' ἐπιτάσεως πάντοτε τὸ σπέρμα τοῦ θανάτου.

(Ἐκ τοῦ περὶ «ψυχολογικῆς κληρονομίας» συγγράμματος τοῦ Bibot)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκ Καλλιγορίας ἐξάγονται κατ' ἔτος εἰς Εὐρώπην μεγάλα ποσότητες ὀστῶν ζῶων. Τὰ ὀστᾶ ταῦτα χρησιμεύουσι εἰς κατασκευὴν λαβῶν μαχαίριων καὶ ἄλλων ὀστεινῶν σκευῶν ἢ ἀξία αὐτῶν εἶναι 200 δρ. κατὰ τόννον. Τὰ ὀστᾶ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων χρησιμεύουσι εἰς κατασκευὴν ἐλαίου· ἐκ τῶν τεσσάρων ποδῶν βοῦς ἐκθλίβεται ἡμίσεια λίτρα ἐλαίου. Τὰ ὀστᾶ τῶν πλευρῶν εἶναι μᾶλλον περιζήτητα, πωλούμενα μέχρι 400 δρ. κατὰ τόννον· ἐκ τούτων κατασκευάζονται ψῆματα ὀδόντων καὶ παραπλήσια ἄλλα μικρὰ ἐργαεῖα. Ἐκ τῶν ὀστῶν τῶν κνημῶν, πωλουμένων πρὸς 150 δρ. τὸν τόννον, κατασκευάζονται κομβία καὶ λαβαὶ ἀλεξιβρόχων. Τὰ λοιπὰ ὀστᾶ καὶ τὰ ἀπορρινήματα τῶν μνημονευθέντων κείνται, καὶ διὰ τοῦ ἀνθρακος αὐτῶν καθαρίζεται ἡ σάκχαρις. Ἄλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ, ἐν ᾧ βράζουσι τὰ ὀστᾶ, χρησιμοποιοῖται εἰς κατασκευὴν κόλλας, ὥστε οὐδὲν ἀπολύτως χάνεται.

Τὸ Δελτίον τοῦ ἐν Βρυξέλλαις ἐμπορικῶ μουσείου μεταφράζει ἐκ τινος πορτογαλικῆς ἐφημερίδος τὰ ἐπόμενα. «Προσεκλήθημεν σήμερον νὰ ἐπισκεφθῶμεν γερμανικὸν ἀτμόπλοιον, ἀνήκον εἰς τὸν στόλον τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου, ὃν διωργάνωσεν ἡ ἐν Βερολίνῳ Γεωγραφικῇ ἐταιρίᾳ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστήσῃ γνωστὰ ἀπανταχοῦ γῆς τὰ προτόντα τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας καὶ νὰ κατανικήσῃ τὸν συναγωνισμὸν τῆς βιομηχανίας τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ βιομηχανικοῦ πολέμου εἶ-

ναι ἀναντιρρήτως τελεσφορώτατος και ἀντάξιος τῶν χρόνων ἡμῶν. Τὸ ἀτμόπλοιον Gallorgs κατέπλευσεν εἰς τὸν ἡμέτερον λιμένα, πρὸς σκοπὸν τοιούτου. Εἶναι οὕτως εἰπεῖν πημέριστον πλωτὸν ἐμπορικὸν κατὰστημα, ἐπιδεικνύον τὰ παντσειδῆ προϊόντα τῶν γερμανικῶν ἐργοστασίων, λαμβάνον παραγγελίας, πωλοῦν εἰς τιμὰς εὐθηνοτάτας, ἀνεπιδέκτους συναγωγισμοῦ, διότι ἀντιπροσωπεύει τὰ συμφέροντα ἔλνου τοῦ Γερμανικοῦ ἐμπορίου συνεταιρισθέντος, ὑποστηριζομένου δὲ και ὑπὸ τῆς ἐν Βερολίῳ γεωγραφικῆς ἐταιρίας, ἥτις ἔθεσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ὀλέκληρον στολισκον τοιούτων ἀτμοπλοίων. Τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα θὰ καταπλεύσωσι εἰς πάντας τοὺς λιμένας τοῦ κόσμου, ὅπως διανείμωσι καταλόγους ἐμπορευμάτων και πωλήσωσι τὰ φορτία τῶν. Τὸ εἰς τὸν λιμένα ἡμῶν καταπλεύσαν, ἀφ' οὗ λάθη παραγγελίας ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως και ἰδρύση ὑποκατάστημα ἐν Λισσαβῶνι θὰ πλεύση εἰς τοὺς λιμένας τῆς Μεσογείου. Τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου ἐπιβαίνει ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Βερολίῳ γεωγραφικῆς ἐταιρίας, διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας και τῆς νομικῆς, ὅστις κατενόησεν ἀναμφιβόλως ὅτι τὸ ὠφελιμώτατον πόρισμα τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸ ἐμπόριον και τὴν βιομηχανίαν. Ἡ παρουσία τοῦ προέδρου ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ καταδεικνύει σαφῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἄμκ προσορμισθέντος τοῦ πλοίου, ἐπεσκέθη οὗτος πάντα τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων.»

Τὸ ἐμπόριον τῶν πετρῶν, δι' ὧν αἱ γυναῖκες κοσμοῦσι τοὺς πλους και τὴν ἐνδυμασίαν τῶν, εἶναι νῦν σπουδαιότατον. Ἐν μόνῃ τῇ Ἀγγλίᾳ ἡ ἀξία τῶν εισαγομένων πετρῶν ὑπερβαίνει τὰ 50 ἑκατομύρια δραχμῶν. Τὰ πλεῖστα τῶν πετρῶν εἰσάγονται ἐκ τῆς Ἰνδίας και ἄλλων Ἀσιατικῶν χωρῶν, ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, και ὀλίγα ἐκ τῆς Ἀμερικῆς. Πτηνὰ ὀλέκληρα, ἐξ ἐκείνων ὧν τὸ πτέρωμα εἶναι λαμπρὸν, εἰσάγονται εἰς Ἀγγλίαν και Γαλλιαν πάμπολλα, ὑπὲρ τὸ ἐν και ἡμῖς ἑκατομύριον τούτων 250000 εἶναι μικρὰ κολίβρια. Ὅπόσον καταπληκτικὴ εἶναι ἡ ἐτήσια πρόδος τοῦ ἐμπορίου τῶν πετρῶν μαρτυροῦσιν οἱ ἐπίμοροι ἀριθμοί. Ἐν ᾧ τῷ 1875 εἰσῆχθησαν εἰς Ἀγγλίαν πτηνὰ μὲν ἀξίας 3154000 δρ., πετὰ δὲ ἀξίας 17830000 δρ. ἐν ἔτει 1883 εἰσῆχθησαν πτηνὰ ἀξίας 3881000 δρ. και πετὰ ἀξίας 50298000 δρ. Τούτων τὰ ἡμίση περίπου ἐξάγονται ἐξ Ἀγγλίας εἰς ἄλλας Εὐρωπαϊκάς χώρας. Ἡ τεραστία αὐξησης τῆς εἰσγωγῆς τῶν πετρῶν προέρχεται ἐκ τῶν πετρῶν τῶν στρουθοκαμήλων, ἃς ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀφρικῇ ἐζημέρωσαν. Ἐν ἔτει 1875 ἐξῆχθησαν ἐκ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς πετὰ στρουθοκαμήλων ἀξίας 7347000 δρ. ἐν ἔτει 1883 ἐξῆχθησαν ὅμοια πετὰ ἀξίας 35645000. Πτερὰ στρουθοκαμήλων προμηθεύει και ἡ βόρειος Ἀφρικῇ (Αἴγυπτος, Τρίπολις, Μαρῶκον). Ἐν ἔτει 1875 εἰσῆχθησαν ἐκ τῆς βορείου Ἀφρικῆς πετὰ ἀξίας 2354000 δρ. ἐν ἔτει δὲ 1883 τοιαῦτα ἀξίας 2174000. Ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐξῆχθησαν ἐν ἔτει 1884 πετὰ διαφόρων πτηνῶν ἀξίας 38065000.

Πολλὰ λέγονται περὶ τῆς μακροβιότητος τῶν ἰχθύων, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα στεροῦνται ἀσφαλοῦς ἐπιστημονικῆς βάσεως. Οὕτως δὲν εἶναι ὀλίγοι οἱ πιστεύον-

τες ὅτι εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν Φοντανεβλῶ κυπρίνοι ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου τοῦ Α', ἥτοι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος· ἀλλ' οὐκ ὀλίγοι εἶσι και οἱ ἀπιστοῦντες εἰς τοῦτο, λίαν εὐλόγως. Ὁ Βαίρδ, μέλος τῆς ἰχθυολογικῆς ἐπιτροπείας τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς γράφει, ὅτι οὐδὲν τὸ κωλύον τοὺς ἰχθύς νὰ ζῶσι ἐπὶ μήκιστον, διότι οὐδέποτε πᾶναι ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν, αὐξάνουσιν δὲ ὀλίγον ἀλλ' ἀδιακόπως ἕκαστον ἔτος τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ἐν Οὐασιγγτῶνι οἰκογενεῖά τις ἔχει ἀπὸ πενήτηντα ἐτῶν τινὰ τῶν καλουμένων χρυσῶν ὀφάρων, ἅτινα ἔμειναν σχεδὸν ἀμετάβλητα και ἀπαράλλακτα, ὡς ἦσαν ὅτε ἠγοράσθησαν. Ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ ζωογρεῖῳ (aquarium)-τῆς Πετροπόλεως τρέφονται ἰχθύς, ἔχοντες ἡλικίαν ἐπισήμως μαρτυρουμένην ἕκαστον τεσσαράκοντα ἐτῶν· τινῶν ἐκ τούτων τὸ μέγεθος ἐπενταπλασιάσθη, τῶν ἐπιλοίπων τὸ μῆκος ἠῆξῆσε κατὰ δύο ὑφεκατόμετρα μόνον. Ἐν δὲ τῇ Σινικῇ λέγεται, ὅτι ὑπάρχουσιν ἰχθύς πολλῶ παλαιότεροι.

Ἐν δημοτικῷ σχολεῖῳ.

Ὁ διδάσκαλος διδάσκει ἀραιρεσιν, οἱ μαθηταὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται καλῶς τὴν θεωρίαν τῆς πράξεως ταύτης τῆς ἀριθμητικῆς. Θέλων δὲ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν δι' αἰσθητοῦ παραδείγματος καταληπτήν, ἐρωτᾷ ἕνα τῶν μαθητῶν.

«Ἄν σοῦ βάλουν τρία αὐγά ἔς τὸ πιάτο σου και τὰ φᾶς και τὰ τρία, τί θὰ μείνουν;

— Τὰ ἑξῶφλοια.»

Σκέψις χωρικοῦ.

«Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί παράξενο ἄνθρωποι εἶναι αὐτοὶ ἐδῶ εἰς τὴν πρωτεύουσιν! Ὅταν ἔρχωμαι τὴν καθημερινὴν μὲ τὸ κάρρο φορτωμένο φρουσί, ὅλοι παραμερίζουν γιὰ νὰ περάσω. Καὶ τώρα τὴ σκόλη, ποῦ φορῶ και τὰ καλά μου βούχα, κανεὶς δὲ γυρίζει νὰ μὲ κυτᾶξῃ.»

— Ποῦ σὲ ἐπιασε αὐτὴ ἡ ἐπιμέλεια, Κωστάνη, νὰ γράφῃς τόσην ὥραν; Τόσο πολλὰ σᾶς ἔβαλε νὰ γράψετε ὁ διδάσκαλος;

— Ὅχι, πατέρα, δὲν γράφω μαθήματα. Ὁ μπακάλης ἐδῶ ἔς τὸ πλάγι μου ἔταξε νὰ μοῦ δώσῃ σταφίδες, ἂν τοῦ πάγω γραμμμένο χαρτί. Καὶ κυτᾶξω νὰ γράψω πολλὰς κόλλαις, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ περισσότεραις σταφίδες.

Ἰατρός. Ἀπὸ τί πάσχεις;

Ἀσθενής. Δὲν ἔμπορῶ νὰ κοιμηθῶ, γιατρέμου.

Ἰατρός. Καὶ τί κάνεις ὄλην τὴν ἡμέρα;

Ἀσθενής. Δουλεύω ἄν βόιδι ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, τρώγω ἄν λύκος, τρέχω ἄν τὸ σκύλο, και μολαταῦτα τὸ βράδυ δὲν ἔμπορῶ νὰ κλείσω μάτι.

Ἰατρός. Χμ!.. Τότε χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ ἐρωτήσῃ: ἕνα κτηνίατρον.

Ἄς μοὶ δώσουν, ἔλεγε σύγχρονός τις Ἀγγλος φιλόσοφος, τὰ φορέματα ὅσα μία γυνὴ παντελῶς ἀγνωστος εἰς ἐμὲ ἐφόρσε καθ' ὅλον τῆς τὸν βίον, και νὰ σᾶς γράψω ἀκριβέστατα βιογραφίαν αὐτῆς.